

φιάλην, ἐπανήλθε ταχέως εἰς τὴν θέσιν του, καὶ καθύσας ἐξεκαρδίσθη γελῶν.

Οἱ στρατιῶται τὸν ἐμιμήθησαν, καὶ ἡ φιάλη ἐκυκλοφόρησε περὶ τὴν τράπεζαν.

Ὁ νέος ἐβλεπε τὴν σκηνὴν ταύτην χωρὶς ποσῶς νὰ παραχθῇ.

— Μὰ τὸν Χριστόν! ἀρχοντόπουλον, ἀνέκραξεν ὁ Μαρᾶτος, σὲ συγχαιρῶ εὐικρινῶς· εἶσαι θαυμαστός ἀνθρώπος εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν καλῶν οἶνων. Εἰς τὴν τιμὴν μου, λυποῦμαι ὅτι δὲν ἐξήγησες δύο φιάλας ἀντὶ μιᾶς.

— Διατί ὅχι ἀπεκρίθη ὁ νέος.

Καὶ ἔκραξε τὸν ξενοδόχον.

— Καὶ ἄλλην μίαν φιάλην χιακοῦ οἴνου.

Ὁ ξενοδόχος ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς ταύτης, ὅταν ἡ θύρα ἠνοιχθῇ, καὶ πρόσωπον νέον εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνήν.

Ἀξιοπεπτῆς ἦτον ἡ μορφή του καὶ τὸ ἐνδυμὰ του κομψόν. Ὁ ξενοδόχος ἔδραμε ταπεινῶς νὰ ζητήσῃ τὰς διαταγὰς του.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη, δὲν χρειάζομαι τίποτε· καὶ βιάζομαι νὰ ἐπιστρέψω εἰς Βενετίαν, ἀφόπου ἀνεχώρησα πρὸ ἐνὸς μηνός. Ἐμῆκα ἐδῶ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ ἐοικθῇς τὸν ἵππον μου ὅστις ἔπесεν εἰς τὴν θύραν σου, καὶ νὰ διατάξῃς νὰ μεταφέρουν εἰς τὴν κατοικίαν μου τὰ ἔπιπλα.

— Ἄφες ὅλην τὴν φροντίδα ταύτην εἰς ἐμὲ, κύριέ μου· καὶ κατὰ τὸν ζῆλον καὶ νὰτὰ τὴν νοημοσύνην, ἤμπορῶ νὰ εἰπῶ ὅτι ὁ Ζάχος δὲν ἔχει ὅμοιον. Σοὺ φέρω τὰ πράγματά σου μόνος μου.

— Πολὺ καλὰ, κατοικῶ εἰς τὴν προκουμαίαν τῶν Σκλαβούνων, καὶ ὀνομάζομαι Ἰάκωβος Τιντορέτος.

— Πῶς! ἀνέκραξεν ὁ ξενοδόχος ἔκθαμβος· ὁ ἐνδοξος Τιντορέτος.

— Ὑγιαίνει, κύριε Ζάχε, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος διακόπτων τὰς εὐφημίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρός.

Καὶ ἐξελθὼν ἀπεμακρύνθη ταχέως.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόφερε τ' ὄνομά του, ὁ Καῖσαρ Μαρᾶτος ἀνύψωσεν ἐκπεπληγμένος τὴν κεφαλὴν, τὸν ἐκύτταξε προσεκτικῶς, ἔπειτα, ἐβγάδων σημειωτάριον ἀπὸ τὸν κόλπον του, ἔγραψε τ' ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν του.

Κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, ὁ νέος ἐκεῖνος, ὁ ἀγροίκως χλευασθεὶς παρὰ τοῦ Μαρᾶτου, ἔδειξε τὴν αὐτὴν ἐκπληξὴν ἀκούσας τ' ὄνομα τοῦ Τιντορέτου, τὸν παρετήρησε μὲ προσοχὴν ὡς ὁ Μαρᾶτος, καὶ ὡς ἐκεῖνος ἔγραψεν εἰς τὸ βιβλίον του τ' ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ζωγράφου.

Ἀναχωρήσαντος τοῦ ζωγράφου, ὁ ξενοδόχος ἔφερε τὴν ζητηθεῖσαν φιάλην.

Ὁ Μαρᾶτος, σηκωθείς, ἐπλησίασε νὰ τὴν λάβῃ, καθὼς τὴν πρῶτην.

— Μίαν στιγμὴν, εἶπεν ὁ νέος, διὰ σὲ ἔφερα τὴν φιάλην ταύτην· εἶναι λοιπὸν ἐδική σου, ἀλλὰ πρῶτον συγχώρησέ με νὰ σοὺ σφίγξω τὴν χεῖρα, καὶ νὰ σοὺ ἀποδείξω πόσον σοὺ εἶμαι εὐγνώμων διὰ τὴν οἰκειότητα μὲ τὴν ὁποίαν ἠθέλησες νὰ μὲ τιμήσῃς.

— Ἰδοὺ ἡ χεῖρ μου, εἶπεν ὁ Μαρᾶτος μὲ φωνὴν θαυματούτης περιφρονήσεως. (Ἀκολουθεῖ.)

ΝΥΞ Η ΠΡΟ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ, ΟΝΕΙΡΟΝ,

ΥΠΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΡΙΧΤΕΡ.

Ἦτο μεσονύκτιον! . . . καὶ νέον ἔτος ἐλάμβανε τὴν ἀρχὴν του. Ορθος, παρὰ τὸ παρὰθυρον αὐτοῦ, γέγωνε τις πολὺς, ἤγειρε πρὸς τὸν λάμποντα καὶ ἀκίνητον τοῦ σφαιρώματος θόλον καὶ ἐπὶ τῆς ἡμέρου ἐπιφανείας τῆς γῆς ἐλέμματα ἀπελπισίας καὶ οὐδύνης ἐμπλεον. Οὐδεὶς θνητός, ὡς αὐτόν, ὑπὸ πλείονος κατείχετο λύπης καὶ ἀπελπισίας, διότι παρ' αὐτῷ ἦν ἀνεωγμένος ὁ ἐκ τοῦ παγετοῦ τοῦ γήρατος καλυπτόμενος τάφος του, ἡ δὲ χλόη τῆς νεότητος ἀπεμαράνθη. Ἐκ τῶν θησαυρῶν καὶ ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς του οὐδὲν ἄλλο παρέμενε εἰς αὐτόν, ἢ πλάναι, ἀμαρτήματα, ἀσθένειαι, σῶμα γεγηρακός, καρδία μαραινείσα καὶ πικρίαν καὶ δηλητήριον πεποτισμένη, καὶ γῆρας κύπτον ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ συνειδότος. Κατὰ τὰς πενθίμους ταύτας στιγμὰς, αἱ πανευδαίμονες τῆς νεότητος αὐτοῦ ἡμέραι παρεστάθησαν ὡς φάσματα ἀπατηλὰ ὑπενθυμίζοντα αὐτῷ τὴν εὐδαίμονα ἐκείνην πρωΐαν, καθ' ἣν ὁ πατήρ του, ὀδηγήσας αὐτόν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ θείου, τὸν ἐγκατέλιπε παρὰ τὴν εἴσοδον δύο ἀτραπῶν, ὧν ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀρετῆς, πρὸς μεμακρυσμένην καὶ γαλήνιον ὁδηγοῦσα χώραν, ὑπ' ἀγγέλων κατοικουμένην, καὶ ὑπὸ χαρμοσύνου χλόης καλυπτομένην. Ἡ πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἶναι ὁδὸς τοῦ σκότους, ἡ σύντομος τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀνομίας ἀτραπὸς ἥτις θυθίζεται μετ' ὀλίγον ἐντὸς σπηλαίου σκοτεινοῦ, ἐκ τῆς ὁροφῆς τοῦ ὁποίου ἀποσταζει δηλητήριον, καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀντηχοῦσι τὰ συρίγματα εἰδεχθῶν ὄφρων. Ἡ ὁρμὴ τῆς νεότητος καὶ ἡ ἀσυνεσία σύρουν αὐτόν πρὸς τὴν ὀλεθρίον ἐκείνην ὁδόν.

Μετ' ὀλίγον οἱ ὄφεις τυλίσσονται περὶ τὸ στήθος του, καὶ δηλητήριον ὀξύ πίπτει κατὰ σταγόνας ἐπὶ τῆς γλώσσης του. Καὶ ἀναγνῶριζει τότε τὴν αἵσθησιν εἰς ἣν παρεσύρθη. Ἐκτὸς ἑαυτοῦ, μὲ καρδίαν ὑπὸ τῆς θλίψεως καὶ τῆς οὐδύνης κατασπαρτισμένην, ἐγείρει τότε τὰ ἐλέμματα πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀναβοᾷ κλαίων ὦ Θεέ μου! ἀπόδος μοι τὰς ἡμέρας τῆς νεότητός μου! ὦ πάτερ μου! ἐπανοδήγησόν με πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν δύο ἐκείνων ἀτραπῶν, καὶ σοὶ ὑπόσχομαι, σοὶ ὀμνῶ ὅτι θέλω κάμει φρονιμωτέραν τὴν ἐκλογήν.

Ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ὁ πατήρ καὶ ἡ νεότης παρήλθον. Καὶ ἐλέπων φθορελούς ἀτμίδας κινουμένας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἐλῶν καὶ σβυομένας εἰς τὸ κοιμητήριον «ἰδοὺ αἱ ἡμέραι τῆς παραφροσύνης μου», εἶπεν. Καὶ ἐλέπων ἀστέρα τινὰ ἀποσπώμενον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λάμποντα πρὸς στιγμὴν κατὰ τὴν πτώσιν του καὶ σβυόμενον ἔπειτα ἐντὸς τοῦ ὀρίζοντος, «ἰδοὺ ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς μου», ἀνέκραξεν. Καὶ ἡ καρδία του ἔσταζεν αἶμα, καὶ ὁ ὅρις τῆς μετανοίας κατεσκάραττε τὸ στήθος αὐτοῦ, θυθίζων τὸ ἰσθμὸν βέλος εἰς τὸ βάθος τῶν αἰμοσταγῶν του πληγῶν.

Ὡς τῇ ταραχῇ τῆς φαντασίας του νομίζει ὅτι βλέπει νυκτοβάτας ἐπὶ στεγῶν περιπλανομένους καὶ ἀνεμόμυλον στρεφόμενον καὶ ἔτοιμον νὰ τὸν κατασυντρίψῃ· πρὸς τὸ βάθος δὲ ἡμιανόκτου τινος νεκροκραδῶσάου διακρίνει φάντασμα τι μονήρες, ἀπαίσιον φάντασμα, προσλαμβάνον ἀναισθησίας τοὺς χαρακτῆρας αὐτοῦ, καὶ μυρία σκέψεις τρομεραὶ καταδαρύνουσι τὴν ψυχὴν του. Αἰφνης ὁ χαρμόσυτος τῶν κωδῶνων ἤχος, τῶν ἀσπαζομένων τὴν αὐγὴν τοῦ νέου ἔτους, δυνεῖ εἰς τὰ πεφοβισμένα αὐτοῦ ὦτα, ὡς ἡχώ μακρόθεν ἐρχομένης θρησκευτικῆς μελωδίας. Τότε γλυκυτέρας τις συγκίνησις εἰσδύει εἰς τὴν καρδίαν του· οἱ ὀφθαλμοὶ του διατρέχουν τὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ἀνοιγόμενον ἄπειρον ὀρίζοντα καὶ φέρονται ἤδη εὐφρόνουν ἐπὶ τῆς εὐρείας ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Διανοούμενος δὲ τοὺς φίλους, τῆς νεότητός του, εἴ-τινες εὐτυχέστεροι καὶ ἐναρετώτεροι αὐτοῦ, ἐγένοντο πατέρες εὐτυχῶν τέκνων, ἄνθρωποι ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενοι, ἀναδοῦναι καὶ ἐγὼ ἐπίσης, φίλοι ἐνάρετοι, ἡδυνάμην, ἔάν ἤθελον νὰ διαβῶ, ὡς ὑμεῖς, μετὰ καρδίας ἀγνῆς καὶ ἡσύχου καὶ ἀνεύ-τύψεως συνειδότης.

ὑπὸ τῶν πενθίμων τῆς νεότητός του ἀναμνήσεων παραττόμενος, νομίζει ὅτι βλέπει τὸ φᾶσμα τὸ λαβὸν κατ' ὀλίγον τοὺς χαρακτῆρας αὐτοῦ, ἔτοιμον νὰ ἐξέλθῃ τοῦ νεκροκραδῶσάου. Μετ' ὀλίγον τὸ φᾶσμα τοῦτο λαμβάνει τῷ ὄντι ἐνώπιον αὐτοῦ μορφὴν ἀνθρωπίνην, ἥτις ἐμψυχοῦται, καὶ μεταβάλλεται εἰς νέον, νέον ὅστις εἶναι αὐτός.

Ὁ δύστηνος μὴ δυνάμενος νὰ ὑποστῇ τοιοῦτον θέαμα, καλύπτει διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ πρόσωπόν του, χύων χειμάρρους θερμῶν δακρύων ἐντὸς τῆς χιόνης χανομένων. Εὐστερημένος πάσης παρηγορίας, ὑποκύπτων εἰς τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀθυμίας του, μόλις δύναται ν' ἀφῇσθαι ἀσθενεῖς τινας στεναγμούς.

Ἐπάνελθε, ἔλεγεν οὗτος, ἐσθεσμένη φωνή, ἐπάνελθε, ὦ νεότης! ἐπάνελθε...

Καὶ ἡ νεότης ἐπανέρχεται· διότι τὸ γῆρας καὶ οἱ τρόμοι ἦσαν ἀπλὰ ὄνειρώξεις. Ἦτον ἤδη εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας. Ἀλλὰ μόναι αἱ πλᾶναι δὲν ἦσαν ὄνειρον. Ἡχάριστῃς τὸν Θεὸν ὅτι, νέος ἔτι ὢν, ἡδύνατο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἀπαίσιον τοῦ ἀμαρτήματος ἀγραπὸν, καὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τοῦ φωτός, καὶ τῆς ἀρετῆς, τὴν ὁδηγοῦσαν εἰς τὰς εὐδαιμόνας ἐκείνας χώρας, εἰς ἃς ἡ ἀφθονία καὶ ἡ εὐτυχία ἐπικρατοῦσι διηνεκῶς.

Μιμνήσῃς τὸ παράδειγμα αὐτοῦ, νέε, ὅστις, ὡς αὐτόν, εὐρίσκεισαι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς πλάνης. Τὸ προμερὸν τοῦτο ὄνειρον ἔστω τοῦ λοιποῦ ὁ δικαστῆς σου, διότι ἂν ἡμέραν τινα ἀναγκασθῇς νὰ φωνάξῃς στεναζών· «Ἐπάνελθε, μακαρία νεότης! ἐπάνελθε...» μάτην, διότι αὐτὴ δὲν ἐπανέρχεται πλέον. Α. Ι.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Αἱ κορυφαὶ τοῦ Ἱμητοῦ καλύπτονται ἀπὸ πυκνά καὶ λευκὸφαια νέφη. Ὁ λαμπρὸς ἥλιος τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ ὁμιχλώδεις κάλυμμα εἶναι περιβεβλημένος καὶ συχνὰ ἀστραπαὶ διακυγάζουσαι ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος καὶ βρονταὶ παταγοῦσαι προμηνῶναι χειμῶνας καὶ τρικυμίας.

Διατὶ οἱ χειμῶνες οὗτοι καὶ αἱ τρικυμίας εἰς τοῦ Ἀπόλλωνος τὴν προσφιλή γῆν; Δὲν εἶναι πλέον αὐτὴ ἡ χώρα τῶν ἀνθίων καὶ τοῦ ζεφύρου, τῆς ἀργυροχρόου ἐλαίας καὶ τῶν χρυσῶν κισσῶν; τὸν φαεινὸν Ὀλύμπου τῆς Ἑλλάδος μὴ διεδέχθη ὁ χιονώδης καὶ κελαινεφὴς οὐρανὸς τοῦ Ὀσσιανοῦ;

Ἡ κοιλάς τοῦ τερπνοῦ καὶ ἱλαροῦ Ἰλυσσοῦ εἶναι ἡ ὁμιχλώδης κοιλάς τῆς Κόνκας καὶ ὁ ποταμὸς αὐτὸς ὁ ἀφρώδης χειμᾶρος τοῦ Κολμάρ; αἱ τρυφεραὶ καὶ μελανόφθαλμοι κάραι τοῦ Κηφισσοῦ καὶ τοῦ Βύρῳτα, αἱ πολεμικαὶ καὶ ξανθαὶ παρθέναι τῆς Μορδέν;

Ὁ θρηνώδης Ὀσσιανὸς κρατεῖ τὴν γλυκεῖαν λύραν τοῦ Ὀμήρου καὶ τῆς Σαπφούς καὶ ἀντὶ τῶν ἡρώων τῆς Ἑλλάδος περιπλανῶνται εἰς τοὺς αἰθέρας αἱ σκυθρωπαὶ σκιαὶ τῶν ἡρώων τοῦ βάρδου τῆς Ἀρκτου, ὁ Φιγγᾶλ καὶ ὁ Ὀσκάρ.

Ὡ! πνέετε, πνέετε, χειμῶνες ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς τοῦ ἔαρος καὶ τοῦ φωτός, καὶ σὺ φύσις ἱλαρὰ πάντοτε ἐνδύθητι τὴν πένθιμον περιβολὴν σου. Τρικυμίας βοῖζετε ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ κυματίζετε τὸν πόντον.

Εἰς ψυχὰς μετὰ τοῦ ὥχρου φάσματος τῆς θλίψεως καὶ τῆς ὀδύνης συνοικούσας εἶναι ἀνιὰρ ἡ διηνεκὴς αἰθρία καὶ γαλήνη. Ἀγαπῶσιν αὐταὶ τὴν βοήν τῶν ἀνέμων, θρηνοῦντων ἀναμέσον τῶν φραγμῶν καὶ τῶν καταξήρων δένδρων τοῦ χειμῶνος, καὶ, τέκνα τοῦ πόνου, εὐρίσκουσι τέρψιν ἄφατον εἰς τὴν μυστηριώδη αὐτῶν γλώσσαν.

Διατὶ δὲ περίλυπος ἐστὶν ἡ ψυχὴ σου, ὦ φίλε; Ἐρώτησον τὸν ἄνεμον διατὶ βοᾷ καὶ τὴν τρικυμίαν διατὶ πνέει, ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον μὴ ἐρώτα πόθεν ἡ θλίψις τοῦ ἢ ἡ χαρὰ του. Ἰδοὺ χθὲς ἄνεμος καὶ σκότος καὶ ὑετοῦ καταβράκται, καὶ σήμερον... σήμερον ἑαρινὴ ἀνέτειλεν ἡμέρα, ὅποιας δαψιλεύεται ὁ ἑλληνικὸς οὐρανὸς καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῇ τοῦ χειμῶνος. Σήμερον ὁ ἥλιος εἶναι θαλπερὸς, ἡ αὖρα ἡδύπους μειδιῶσα καὶ ἱλαρὰ ἡ φύσις· ἐγὼ δὲ ἐνῷ χθὲς εὐφροσύνην ἡσανόμην εἰς τὸ πένθιμον καὶ ἄγριον τῆς φύσεως, σήμερον ἀναγεννώμαι καὶ κλίνω πρηνὴς ἐνώπιον τοῦ φωτοδόλου Ἀπόλλωνος, καὶ ὡς παιδίον ἐξελθὼν πρὸς παιδιὰν, τρέχω εἰς τοὺς ἀγρούς, ἀναβαίνω τοὺς λόφους, κατέρχομαι εἰς τὰς κοιλάδας, ἔμπλεος φαιδρότητος καὶ ζωῆς. Διαυγὴ καὶ κελαρίζοντα ρεῖθρα κυλῖει ὁ Ἰλυσσὸς, πρῶτην φορὰν ἴσως μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου, καὶ εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ πλύνουσι χωρικάτινες γυναῖκες καὶ ποίμνια προβάτων καὶ αἰγῶν δόσκουσι παρὰ τὰς ὄχθας του. Ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς φαίνεται ἐκτεινομένη ἐκεῖ κάτω ἡ θάλασσα τοῦ Αἰγαίου, βαθυκύανος καὶ ἀκύμαντος καὶ συγχωμένη μετὰ τὸ γλαυκὸν τοῦ οὐρανοῦ, πέραν δὲ πρὸς τὸ τέρμα τοῦ ὀρίζοντος ὑψοῦνται αἱ νῆσοι, αἱ χαρίεσαι ἀκταὶ καὶ τὰ ὄρη τῆς Πελοποννήσου καὶ αἱ χιονοσκεπεῖς κορυφαὶ τοῦ Κιθαιρώνας.

Μοῦσαι ἑλληνίδες! τίς θέλει περιγράψῃ τὸ ποιητικὸν καὶ τὴν μαγείαν καὶ τὴν μεγαλειότητα ἅπασαν τοῦ ὀρίζοντος τούτου! Εἶναι ἄξιος τοῦ μεγάλου λαοῦ ὅστις πάλαι ποτὲ κατῴκει τὰς πεδιάδας, τὰς ἀκτὰς καὶ τὰς θαλάσσας ταύτας.

Ἐγὼ ὁ πολλὰ περιπλανηθεὶς θεῶν μεγαλοπρεπεστέραν ταύτης κατώπτευσα ἀπὸ τῶν κορυφῶν τοῦ Ἀ-